

Senter for kunnskap
og likestilling

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Postboks 8036 Dep

0030 Oslo

Steigen, 9. oktober 2015

Hørings svar, Barneloven: Deres ref.: 15/2056

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sendte i vår forslag til endringer i lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova) på høring. KUN senter for kunnskap og likestilling har bedt om utsatt høringsfrist og fikk dette innvilget, noe vi takker for.

KUN har lest høringsnotatet med stor interesse. Vi ser det som positivt at departementet legger et likestilt og jevnbyrdig foreldreskap til grunn for Barneloven, og håper man vil se sammenhengen også med andre foreldreskapsspørsmål som hører til departementet, særlig fedrekvoten av foreldrepermisjon. Reduksjonen i fedrekvoten er for ny til å ha klare statistiske utslag, men vi anbefaler at man følger nøye med for å se om den ventede reduksjonen i uttak av fedrepermisjon kommer, og hvilket utslag dette vil ha i fedres omsorgsarbeid. Fedrekvoten og den melding den sender om fars omsorgs betydning for foreldreskap må ikke undervurderes i den utviklingen vi har sett i norske familieliv de siste tiårene.

Som Reform ressurs senter for menn påpeker i sitt hørings svar er andelen som velger delt omsorg etter samlivsbrudd sterkt økende, fra 8% til 25% fra 2002 til 2012. Barnets beste og retten til samvær med begge foreldre ivaretas, dette henger nøye sammen med fedre som er etablerte omsorgspersoner i sine barns liv også før samlivsbrudd.

Det er likevel ikke disse familiene barneloven først og fremst må siktes inn på. Delt omsorg som rettesnor kan bli konfliktskapende og brukes som våpen mot ekspartner uansett kjønn der konfliktnivået allerede er høyt, og vi kan ikke se at dette perspektivet ivaretas i ønsket grad i høringsnotatet. Videre er det problematisk om delt omsorg blir en automatisk norm for barn uansett alder – som det påpekes i høringsnotatet er det delte syn på dette blant eksperter. Dette er likevel en debatt hvor verdisyn og ideologi kan

komme til å overskygge hensynet til enkeltbarnas beste, og vi oppfordrer til kompetanseheving hos meklingsinstansene på dette temaet.

KUN er positiv til alternativ 1, en løsning hvor delt omsorg nevnes først som alternativ, men ønsker ikke at dette skal bli utgangspunktet i loven.

Hva angår retten til flytting er KUN som ved tidligere høringsvar knyttet til barns bosted bekymret for at distriktsperspektivet ikke i tilstrekkelig grad vurderes. En begrensning av bostedsforelders rett til å flytte i forbindelse med utdanning, jobb eller annen personlig årsak vil fortsatt i størst grad ramme kvinner, som fortsatt er de primære bostedsforeldrene. Kvinnelige enslige forsørgere er fortsatt de i landet som har dårligst økonomi, og å legge opp til at dette kan brukes som pressmiddel av en uvillig eks-partner er å stille disse i en meget vanskelig situasjon.

KUN støtter derfor forslaget om forsterkning ved meklingsplikt, men understreker at det fortsatt må være rom for individuell frihet også for bostedsforelder.

Hva angår spørsmålet om samværssabotasje opplever vi at fokus i for stor grad er på foreldrenes rettigheter heller enn barnas. Det er blitt en etablert sannhet at det er mor som hindrer far i samvær, mens det i mange konfliktsaker like gjerne er far som saboterer samværet ved å ikke stille som avtalt, endre avtaler på kort varsel og beskylder mor for samværssabotasje som pressmiddel.

KUN støtter forslaget om å lovfeste at dommere kan oppnevne en sakkyndig, og/eller be om bistand fra familievernet til å hjelpe partene til frivillig oppfyllelse av samværet, men ber om at barnets rett til samvær heller enn foreldrenes settes i fokus.

Med hilsen

Mari Wattum
Daglig leder
KUN senter for kunnskap og likestilling